

ли европейци, пжтуващи по тѣзи мѣста: намъ вече всичко ни е станало обикновено — за день отъ Рила до София! Коли съ евреи, може би, идатъ чакъ отъ Джумая. Изобилието на вода и дъждове при Радомиръ има го и тукъ. Множество птици надъ Струма, като кълвачи и пр. Изведнажъ правото като линия шосе напуска равната Струмска долина и захваща да възлиза съ серпентини нагоре по върха. Отъ тамъ се отваря предъ насъ гледка: граничното село Кочериново, голѣмо, богато, задъ него рѣка Рила — нашата граница, а задъ границата Македония. Особно чувство ме е овладѣвало при турската граница, колкото пжти съмъ я виждалъ: тамъ l'inconnu [неизвестностъ], липса на сигурностъ, тайнственостъ à la Timbuktou, неизвестни краища, свършъкъ на цивилизацията — всичко това е тамъ, а ти стоишъ още на човѣшка почва. Впечатлението е сжщото, каквото правятъ бихачскитѣ планини отъ Плъшевица, херцеговинскитѣ планини отъ Жупа и другаде изъ Далмация, албанскитѣ планини отъ Черна Гора. Тамъ е другъ свѣтъ. На дѣсно пеанечкитѣ и малешевски планини, на лѣво Рила раздвоена, по този процепъ ще навлѣземъ въ нея. Задъ границата се издига Пиринъ планина, въ форма на великолепенъ кучешки жбѣ, съ следи отъ снѣгъ (такива се виждатъ и на северната страна на Рила). Terrain inconnu [неизвестна земя] е отъ къмъ нашата страна, отъ Дупница и Кюстендилъ до южната граница на Кюстендилския край, задъ Струма. Хората въ селото ни поздравляваха много любезно, отъ хана сами донесоха прѣсна вода. Тукъ има митница. Оживление въ селото.

Въ долината на Рила. Кочериновската долина (bassin). Плодородието тукъ е вече като въ Ломбардия, круши, тютюнъ, кукурузъ, огради съ живи растения, топло, биволи се ваятъ между трѣстиката, пеперуди, трептящъ въздухъ — Италия. Съ далекогледъ наблюдавахъ селото Стобъ, търсихъ и намѣрихъ мѣстото на крепостъта, голѣми урви. Червенитѣ стрѣхи на селото. Тукъ всичко е въ оржжено, при излизането отъ Кочериново черква, предъ нея поляци съ пушки. — Селото Рила при входа въ планината, каменисти пжтеки, пощенскитѣ кола по-нататкъ не вървятъ. Дървени кжщи въ долината, дълго селище. Населението е много вежливо. Слѣзохме въ хана. Посрещна ни хубавото черно момче на ханджията. Жена му съ едно момиченце е отъ Трънско. Ние се качихме горе въ стаята, постлана съ розозки. Пощальонѣтъ за по-нататъшния пжтъ е сърбинъ. Мислѣха, че сме чужденци, знаеме ли български. Недѣлно население предъ хана, най-вече жени — чудѣхъ се, колко дълго тукъ трае l'allaitement des enfants [кърменето на децата]. Женитѣ се струпаха около файтона, разглеждаха нашитѣ пардесюта, какъ сж ушити. Ядохме бобъ съ чесънъ, чудесни круши, прѣсно вино и нашата шунка — консерви. Спахме малко. Мж-